

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. d)
Filosofie

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Problematika sensului vieții decurge din întrebarea:

- Apără statul drepturile omului?
- În ce condiții o societate poate fi considerată dreaptă?
- Cum înțeleg condiția umană?
- Ce sunt judecățile sintetice a priori?

2. Delimitarea bine – rău este specifică în:

- teoria adevărului
- etică
- hermeneutică
- fenomenologie

3. Binele și răul sunt categoriile fundamentale ale filosofiei:

- politice sau ale teoriilor politice
- morale
- critice sau ale criticismului
- analitice

4. Eutanasia reprezintă o problemă abordată în cadrul eticii aplicate, deoarece:

- este o problemă controversată și are caracter moral explicit
- presupune respectarea imperativului categoric
- este o problemă particulară de etică și are caracter ilegal
- presupune respectarea imperativului ipotetic

5. Concepția etică a lui Aristotel este una eudaimonistă, în care binele specific uman:

- a. trebuie să se opună acțiunilor făcute din înclinație
- b. presupune a vrea, a face și a avea
- c. trebuie să se opună acțiunilor făcute din datorie
- d. presupune activitatea sufletului în acord cu virtutea

6. Sensul vieții este o preocupare specific umană corelată:

- a. condițiilor necesare în rezolvarea de probleme
- b. condiției distribuției bunurilor finite
- c. condiției umane finite
- d. condiției distribuției bunurilor infinite

7. J. P. Sartre consideră că:

- a. în cazul omului, esența precedă existența
- b. în cazul omului, existența precedă esența
- c. sensul existenței ființei umane este apropierea de Dumnezeu
- d. scopul existenței ființei umane este acela de a fabrica unelte

8. Etica deontologică a fost promovată de filosoful:

- a. Immanuel Kant
- b. Aristotel
- c. J. St. Mill
- d. Michael Tooley

9. Nu constituie o problemă de etică aplicată:

- a. condamnarea la moarte
- b. clonarea
- c. eutanasia
- d. căutarea fericirii

10. Specificul omului poate fi surprins și în calitatea sa de ființă morală, adică ființă care:

- a. este ghidată de simțuri
- b. poate alege între bine și rău
- c. utilizează limbajul articulat
- d. fabrică unelte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate concepte specifice filosofiei morale, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Etica eudaimonistă	1. Are drept concept central datorია.
b. Etica utilitaristă	2. Consideră că legea divină este standardul ultim și universal al moralității.
c. Etica deontologică	3. Derivă principii morale prin analiza mai multor fapte concrete.
d. Etica aplicată	4. Este varianta modernă a hedonismului antic.
5. Consideră că cel mai mare bine pentru om constă în activitatea practică guvernată de preceptele morale ale rațiunii.

16 puncte

B. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia: „*plăcerea este binele suprem pentru om.*”

8 puncte

C. Construiți un exemplu de acțiune considerată morală, din perspectiva eticii deontologice.

6 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Existența într-un mister și revelație este un mod eminent uman. (...) Dacă animalul produce uneori fie unelte, fie lăcașuri, fie organizații, actele sale nu izvorăsc din existența într-un mister și revelație. Aceste acte nu sunt „creatoare”; ele se degajă stereotip din grija de siguranță a

animalului și, mai ales, a speciei, în lumea sa. Existența întru imediat și pentru securitate este desigur un mod pe care nu-l depășește conștiința niciunui animal(...).

(Lucian Blaga, Geneza metaforei și sensul culturii)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza textului dat, două orizonturi existențiale. **4 puncte**
 2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii existență și cultură. **10 puncte**
 3. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentate în textul dat. **6 puncte**
- B. Problematika moralei este proprie numai omului, apărând atunci când reflectăm asupra raportului dintre scopurile noastre și starea de fapt.
1. Menționați trei probleme morale. **6 puncte**
 2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, importanța moralei în viața unei persoane. **4 puncte**